

ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอนซ่อมเสริม

นำเสนอเมื่อ : 29 ม.ค. 2568

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหนังสือ ที่ ศธ 04010/ว275 เรื่อง
ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอนซ่อมเสริม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

28 มกราคม 2568

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอนซ่อมเสริม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04010/ว3452 ลงวันที่ 8 ธันวาคม
2566

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชักซ้อมความเข้าใจ
เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน การตัดสินผลการเรียน การสอนซ่อมเสริม
และบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการลดปัญหาของผู้เรียนในการติด 0 ร มส ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เรียนดี
มีความสุข ยกระดับ คุณภาพการศึกษาทั้งผู้เรียน ผู้สอน เพื่อให้การเรียนดีขึ้น ลดปัญหาของผู้เรียนในการติด 0 ร
มส นั้น

ในการนี้ เพื่อเน้นย้ำให้สถานศึกษากำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ สอนซ่อมเสริม และดำเนินการวัด
และประเมินผลการเรียน กรณีนักเรียนมีผลการเรียนไม่สมบูรณ์ (ติด 0 ร มส)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จึงขอชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอนซ่อมเสริม ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ตีความ บันทึก
ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล
แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน ทั้งก่อนการเรียนการสอน
ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย
เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ รายงานความก้าวหน้า จุดเด่น
จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียนรวมถึงวางแผนออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครูให้การจัดการเรียนการสอนที่
มีประสิทธิภาพ

2. การตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาสามารถกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนและ
คะแนนปลายปีปลายภาคได้ตามความเหมาะสม

2.1 คะแนนระหว่างเรียน สถานศึกษาสามารถนำคะแนนระหว่างการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนแบบ Onsite หรือแบบผสมผสาน (Hybrid Learning) ในแบบต่าง ๆ
ที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น การตอบคำถาม การพูดคุย การนำเสนองาน ฯลฯ
ด้วยวิธีการสื่อสารหลากหลาย เช่น ชุม ไลน์ เฟซบุ๊ก ฯลฯ
เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 กำหนด

2.2 คะแนนปลายปี หรือปลายภาคเรียน สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องใช้ข้อสอบ เพียงอย่างเดียว อาจพิจารณาจากผลงาน ชิ้นงาน แฟ้มสะสมงาน การสอบปากเปล่า ผ่านชุมชน ไลน์ เฟซบุ๊กหรือช่องทางอื่น ได้ตามความเหมาะสมตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาและผู้เรียน โดยคำนึงถึง คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การสอนซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาต้องจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการสอนตามปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างทันท่วงที

4. บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการลดปัญหาของผู้เรียนในการติด 0 ร มส ดังนี้

4.1 บทบาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

4.2 บทบาทสถานศึกษา

- 1) ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ติด 0 ร มส และนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะติด 0 ร มส ให้เป็นปัจจุบัน
- 2) จัดทำแนวปฏิบัติการแก้ไข 0 ร มส โดยกำหนดแนวทางการสอนซ่อมเสริมและระยะเวลาในการแก้ไข 0 ร มส อย่างชัดเจน
- 3) ร่วมกับครูในการสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และแนวปฏิบัติการแก้ไข 0 ร มส
- 4) ให้มีการสอนซ่อมเสริม และสอบซ่อม หรือแก้ไข 0 ร มส อย่างทันท่วงที โดยมีระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ไข 0 ร มส อย่างเหมาะสม
- 5) กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ และแก้ปัญหาแก่นักเรียนที่ติด 0 ร มส และนักเรียน ที่มีแนวโน้มที่จะติด 0 ร มส โดยเฉพาะกรณีที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาหรือการเรียนในระดับที่สูงขึ้นรวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อนักเรียนออกกลางคัน

4.3 บทบาทครู

4.3.1 ครูผู้สอน

- 1) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับศักยภาพ ของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง โดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 3) จัดหาสื่อเสริมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนเพื่อให้สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง
- 4) จัดทำข้อมูลนักเรียนในรายวิชาที่สอนให้เป็นปัจจุบัน เช่น เวลาเรียน การสอบ กลางภาค การส่งผลงาน ชิ้นงาน เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์กลุ่มนักเรียนที่มีแนวโน้มจะติด 0 ร มส

5) กรณีพบนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะติด 0 ร มส ให้เร่งดำเนินการพัฒนาและ
ขอมเสริมนักเรียน รวมทั้งติดตาม ช่วยเหลือ ดักเตือน
ให้คำปรึกษาและดูแลอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด อย่างทันท่วงทีและเหมาะสม

6) ประสานงานกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หรือฝ่ายอื่นๆ
เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาอย่างทันท่วงทีและเหมาะสม

4.3.2 ครูที่ปรึกษา

1) จัดทำข้อมูลนักเรียน ทั้งข้อมูลการเรียนและข้อมูลส่วนตัว เพื่อการติดตาม
ช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา

2) ประสานงานกับครูผู้สอนทุกรายวิชา และผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
เพื่อร่วมกันให้คำแนะนำ คำปรึกษา ดูแล ช่วยเหลือ
และติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทั้งเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว

4.4 บทบาทนักเรียน

1) ติดตาม ประสานกับครูผู้สอนทุกรายวิชาในระยะเวลาเรียน ผลการเรียน คะแนนสอบ
และการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นปัจจุบัน

2) มีวินัยและความรับผิดชอบในหน้าที่การเรียนของตนเอง

ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งสถานศึกษาในสังกัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี (ธนู วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ /ว ๒๓๕

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอนซ่อมเสริม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/ว๓๕๒ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน การตัดสินผลการเรียน การสอนซ่อมเสริม และบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการลดปัญหาของผู้เรียนในการติด ๐ ร มส ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เรียนดี มีความสุข ยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งผู้เรียน ผู้สอน เพื่อให้การเรียนรู้ดีขึ้น ลดปัญหาของผู้เรียนในการติด ๐ ร มส นั้น

ในการนี้ เพื่อเน้นย้ำให้สถานศึกษากำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ สอนซ่อมเสริม และดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียน กรณีนักเรียนมีผลการเรียนไม่สมบูรณ์ (ติด ๐ ร มส) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงขอชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสอนซ่อมเสริม ดังนี้

๑. การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ตีความ บันทึก ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน ทั้งก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ รายงานความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน รวมถึงวางแผนออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครูให้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

๒. การตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาสามารถกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนปลายปีปลายภาคได้ตามความเหมาะสม

๒.๑ คะแนนระหว่างเรียน สถานศึกษาสามารถนำคะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนแบบ Onsite หรือแบบผสมผสาน (Hybrid Learning) ในแบบต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น การตอบคำถาม การพูดคุย การนำเสนองาน ฯลฯ ด้วยวิธีการสื่อสารหลากหลาย เช่น ชุม ไลน์ เฟซบุ๊ก ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนด

๒.๒ คะแนนปลายปี หรือปลายภาคเรียน สถานศึกษาไม่จำเป็นต้องใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว อาจพิจารณาจากผลงาน ชิ้นงาน แฟ้มสะสมงาน การสอบปากเปล่า ผ่านชุม ไลน์ เฟซบุ๊ก หรือช่องทางอื่น ได้ตามความเหมาะสมตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาและผู้เรียน โดยคำนึงถึงคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓. การสอนซ่อมเสริม...

“เรียนดี มีความสุข”

๓. การสอนซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาต้องจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจาก การสอนตามปกติ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างทันที่

๔. บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการลดปัญหาของผู้เรียนในการติด ๐ ร มส ดังนี้

๔.๑ บทบาทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

๔.๒ บทบาทสถานศึกษา

๑) ตรวจสอบและจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ติด ๐ ร มส และนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะติด ๐ ร มส ให้เป็นปัจจุบัน

๒) จัดทำแนวปฏิบัติการแก้ไข ๐ ร มส โดยกำหนดแนวทางการสอนซ่อมเสริมและ ระยะเวลาในการแก้ไข ๐ ร มส อย่างชัดเจน

๓) ร่วมกับครูในการสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับ แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และแนวปฏิบัติการแก้ไข ๐ ร มส

๔) ให้มีการสอนซ่อมเสริม และสอบซ่อม หรือแก้ไข ๐ ร มส อย่างทันที่ ทั้งนี้โดยมีระบบการติดตามช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ไข ๐ ร มส อย่างเหมาะสม

๕) กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือ และแก้ปัญหาแก่นักเรียนที่ติด ๐ ร มส และนักเรียน ที่มีแนวโน้มที่จะติด ๐ ร มส โดยเฉพาะกรณีที่มีอาการส่งผลกระทบต่อการศึกษาหรือการเรียนในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งอาจส่งผลให้นักเรียนออกกลางคัน

๔.๓ บทบาทครู

๔.๓.๑ ครูผู้สอน

๑) ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒) จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับศักยภาพ ของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ตามสภาพจริง โดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน

๓) จัดหาสื่อเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

๔) จัดทำข้อมูลนักเรียนในรายวิชาที่สอนให้เป็นปัจจุบัน เช่น เวลาเรียน การสอบ กลางภาค การส่งผลงาน ชิ้นงาน เป็นต้น เพื่อวิเคราะห์กลุ่มนักเรียนที่มีแนวโน้มจะติด ๐ ร มส

๕) กรณีพบนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะติด ๐ ร มส ให้เร่งดำเนินการพัฒนาและ ซ่อมเสริมนักเรียน รวมทั้งติดตาม ช่วยเหลือ ตักเตือน ให้คำปรึกษาและดูแลอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิด

๖) ประสานงานกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หรือฝ่ายอื่น ๆ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา อย่างทันที่และเหมาะสม

๔.๓.๒ ครูที่ปรึกษา ...

“เรียนดี มีความสุข”

๔.๓.๒ ครูที่ปรึกษา

๑) จัดทำข้อมูลนักเรียน ทั้งข้อมูลการเรียนและข้อมูลส่วนตัว เพื่อการติดตามช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา

๒) ประสานงานกับครูผู้สอนทุกรายวิชา และผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมกันให้คำแนะนำ คำปรึกษา ดูแลช่วยเหลือ และติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทั้งเรื่องการเรียนรู้ และเรื่องส่วนตัว

๔.๔ บทบาทนักเรียน

๑) ติดตาม ประสานกับครูผู้สอนทุกรายวิชาในเรื่องเวลาเรียน ผลการเรียนรู้ คะแนนสอบ และการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นปัจจุบัน

๒) มีวินัยและความรับผิดชอบในหน้าที่การเรียนรู้ของตนเอง
ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งสถานศึกษาในสังกัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี
(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๗, ๕๗๖๘

“เรียนดี มีความสุข”

[ดาวน์โหลดไฟล์แนบ](#)

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน